

YHTEISÖLLISYYTTÄ JA ILOA

Liikkuva koulu henkilökunnan osallisuuden tukena

*Yhteinen, hyvä pöhinä on lisääntynyt; samoin hymy
työyhteisön jäsenten kasvoilla*

- Seminaariosallistuja

(Kuva: Kaisa Blomberg, Jyrängön koulu, Heinola)

Liikkuva koulu -toiminta tarjoaa mahdollisuuksia lisätä henkilökunnan osallisuuden kokemuksia perinteisestä kouluarjesta poikkeavalla tavalla. Osallisuuden tunteen vahvistuminen voi lisätä henkilökunnan hyvinvointia ja työssäjaksamista. Nämä ovat tärkeitä edellytyksiä myös oppilaiden hyvinvoinnille.

LIIKKUVA KOULU
skolan i rörelse

KOULUN HENKILÖKUNNAN OSALLISUUTTA VAHVISTAVAT:

YHTEISÖLLISYYS

Henkilökunta on kokenut Liikkuvan koulun vahvistavan erityisesti yhteisöllisyyttä. Myönteiset kokemukset ja Liikkuvan koulun tuomat ilon hetket lisäävät yleensä sitoutumista ja halua olla osallisena koulun toimintatapojen muuttamisessa.

Parasta Liikkuvassa koulussa on, että koko koulun väki kokee asian omakseen.
- Alakoulun opettaja

TYÖN UUDET SISÄLLÖT

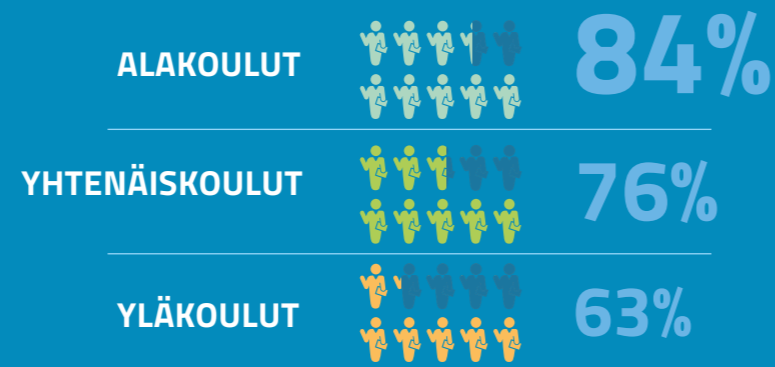
Liikkuva koulu on tuonut uutta sisältöä työhön. Toiminnan suunnittelun ja järjestämisen myötä on löytynyt uusia rooleja niin opettajille kuin muillekin koulun henkilökuntaan kuuluville. Rohkeus tarttua uusiin työtapoihin on vahvistanut osallisuuden tunnetta.

VUOROVAIKUTUS

Liikkuva koulu nähdään mahdollisuutena lisätä koulun henkilökunnan yhteistyötä, ja se on vaikuttanut myönteisesti opettajien ja oppilaiden välisiin suhteisiin. Liikkumisen sekä toiminnan suunnittelun ja järjestämisen myötä on syntynyt uusia kohtaamisen paikkoja, joiden myönteiset vaikutukset normaaliin koulutyöhön sekä oppilaan ja opettajan väliseen vuorovaikutukseen ovat yllättäneet monet opettajat.

Olen osallistunut sähköturnaukseen. Sain ihan eri yhteyden urheilullisiin poikiin!
- Seminaariosallistuja

Liikkuva koulu on koko koulun yhteinen juttu

Itse uskallan tehdä enemmän toisin, vinkata kollegoita, ottaa roolia uusien välineiden hankinnassa.
- Seminaariosallistuja

KOKO HENKILÖKUNNAN HUOMIOINTI

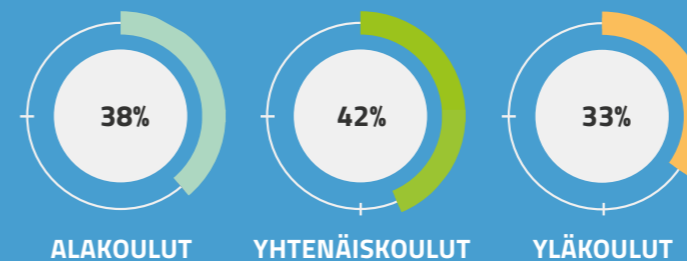
Opettajien lisäksi muun henkilökunnan huomioiminen Liikkuva koulu -toiminnassa on tärkeää. Henkilökuntakyselyn mukaan esimerkiksi koulusihteerit kokevat ulkopuolisuutta, vaikka usein juuri he hoitavat monia Liikkuvaan kouluun liittyviä käytännön asioita, kuten välinetilauksia.

Koulun henkilökunnan kanssa keskustellaan säännöllisesti Liikkuva koulu -toiminnasta

HENKILÖKUNNAN HYVINVOINTI

Koulussa tuetaan henkilökunnan hyvinvointia ja liikkumista

Suurin toiveeni on, että työhyvinvoinnin asiat koskettaisivat työpaikallani myös meitä koulunkäynninohjaajia. Meillä ei ole mahdollisuutta osallistua esimerkiksi työhyvinvointia edistäviin liikuntahetkiin, opettajille niitä kyllä on tarjolla.
- Koulunkäynninohjaaja, yhtenäiskoulu

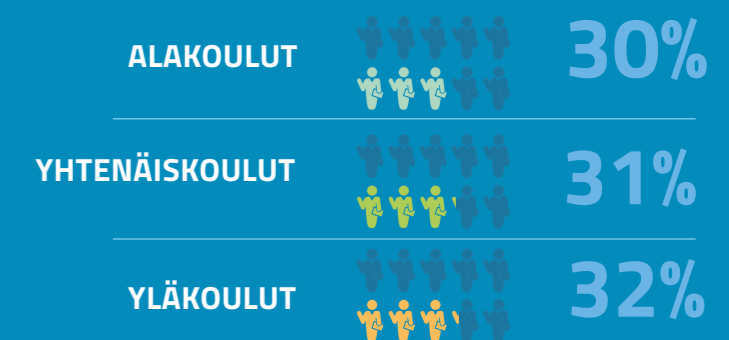
Koulun henkilökunta toivoo, että heidän liikkumiseensa ja työhyvinvointiinsa kiinnitettäisiin jatkossa enemmän huomiota. Toiveiden joukossa ovat myös Liikkuvaan kouluun liittyvät täydennyskoulutukset, jotka tukevat opettajien Liikkuvaan kouluun liittyvää osallisuutta.

KIELTEISISTÄ KOKEMUKSISTA JA TUNTEISTA KESKUSTELU

Opettajien osallisuuden kokemukset voivat olla myös negatiivisia. Syynä ovat useimmiten kokemukset siitä, että työ kasaantuu yhdelle tai kahdelle henkilölle ja muita on vaikea saada toimintaan mukaan, edes tukijan rooliin. Osallisuuden kannalta on tärkeää, että myös kielteiset asenteet tuodaan esiin ja niistä keskustellaan.

Haasteita riittää, avainasia on saada koko työyhteisö ymmärtämään, että kyse ei ole LIKUNNAN vaan LIKKUMISEN lisäämisestä koulupäivään.
- Alakoulun opettaja

Liikkuva koulu -toiminta lisää opettajien työtaakkaa

Olen ollut mukana projektissa, jossa koulun oppimisympäristöä tehtiin toiminnallisemmaksi. Hankkimalla kalusteita kouluun tehtiin erilaisia työskentelytiloja. Yhteistyötä tehtiin rehtorin, opettajien, päiväkodin, oppilaiden, kunnan hankintahenkilöstön sekä useiden tavarantoimittajien kanssa. Oli mielenkiintoista ja opettavaista ottaa eri tahojen näkemykset huomioon mm. kalusteiden koko, laatu, hinta jne. jne. Päällimmäisenä oli jokaisen tahon innostuneisuus ja kiitollisuus, että heiltä kysyttiin mielipidettä.

- Seminaariosallistuja

Pohdittavaksi ja keskusteltavaksi

- Liikkuva koulu -toiminta koetaan enemmän omaksi, jos se koskee oppilaiden lisäksi myös henkilökuntaa.
- Niin oppilailla kuin opettajilla on vapaa-ajan harrastustensa myötä paljon taitoja, joita voisi hyödyntää aktiivisemmän koulupäivän toteuttamisessa.
- Liikkuvan koulun nykytilan arviointi on konkreettinen väline koulun sisäisiin keskusteluihin. Kuinka olette hyödyntäneet sitä omassa koulussanne?
- Liikkuva koulu -toiminnassa on pohjimmiltaan kyse toimintakulttuurin muutoksesta. Toimintakulttuurin muutos edellyttää koko koulun osallisuutta, niin oppilaiden kuin henkilökunnan.
- Jos liikkumisen edistämistä tehdään koulussa liian hankekeskeisesti, toiminta jää usein niiden harteille, jotka ovat sitoutuneet hankkeen vetämiseen.
- Henkilökunnalla on Liikkuva koulu -toiminnassa erilaisia rooleja ja erilaisia työnjakoja. Millainen työnjako Liikkuvan koulun toteutuksessa on teidän koulussanne?
- Miten muu henkilökunta kuin Liikkuva koulu -tiimi huomioidaan koulussanne esimerkiksi tiedottamisessa, keskustelussa, suunnittelussa ja toiminnan toteutuksessa?

Tiivistelmässä on hyödynnetty seuraavia aineistoja:

- Liikkuvien koulujen henkilökuntakysely, kevät 2017 (n=3732)
- Liikkuvan koulun nykytilan arvioinnin 15.2.2018 mennessä täyttäneet koulut (n=1599). Tulokset perustuvat koulujen itsearviointiin. (liikkuvakoulu.fi/nykytila)
- Valtakunnallinen Liikkuva koulu -seminaari 3.–4.4.2017 Helsingissä, ennakkotehtävä

Katja Rajala, Katariina Kämppi, Virpi Inkinen ja Kaarlo Laine.
Yhteisöllisyyttä ja iloa – Liikkuva koulu henkilökunnan osallisuuden tukena. LIKES-tutkimuskeskus 2018.

Esitys ppt-muodossa: www.slideshare.net/likesresearchcenter

